

Dönem: 23

Yasama Yılı: 3

TBMM

(S. Sayısı: 320)

Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun Tasarısı ve Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve 2 Milletvekilinin; Niğde Milletvekili Mümin İnan ve 6 Milletvekilinin; Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve 2 Milletvekilinin; Giresun Milletvekili Ali Temür'ün; Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/664, 2/59, 2/261, 2/357, 2/370)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

5/1/2009

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-768/15

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 29/12/2008 tarihinde kararlaştırılan “Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz ekonomisinin güçlendirilmesi amacıyla kredilendirme faaliyetlerinin desteklenmesi bir zorunluluk olarak ortaya çıkmıştır. Ancak, yüksek faizler ve öngörülemeyen bazı finansal dalgalanmalar, bazı kişi ve kuruluşların istememelerine ve bütün iyi niyetlerine rağmen ekonomik faaliyetleri esnasında çek, senet ve kredi kartları borçlarına ilişkin taahhütlerini yerine getirememesine sebep olmaktadır. Bu durumdaki kişi ve kurumlar Merkez Bankasının kara listesine alınmaktadır. Bu kayıtlar; kredilendirme ve çek hesabı açma işlemlerinde, kredi talebinde bulunan kişi ve kurumların daha önceki çek, senet ve kredi kartı ödeme kabiliyetlerine ilişkin bir karine teşkil etmektedir. Bunun neticesi olarak daha sonra ödenmiş olsalar dahi, karşılıksız çek protestolu senet ve kredi kartları kayıtları, kredilendirme ve çek hesabı açma işlemlerine engel teşkil edebilmektedir.

Bu sebeple, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş olup da; kullandığı nakdî veya gayri nakdî kredinin ödemelerini aksatan firmaların, ticarî faaliyette bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer borçlarına ilişkin kayıtlarının, söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde ödenmiş veya yeniden yapılandırılmış olması kaydıyla bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve tüketici finansman şirketlerince yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer işlemlerde dikkate alınmamasını sağlamak amacıyla bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş olup da; kullandığı nakdî ve gayri nakdî kredinin ödemelerini aksatan firmaların, ticarî faaliyette bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtlarının söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde ödenmiş veya yeniden yapılandırılmış olması kaydıyla bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve tüketici finansman şirketlerince yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer işlemlerde dikkate alınmayarak bu durumdaki firmaların, kişi ve kredi müşterilerinin mağduriyetlerinin giderilmesi ve ekonomiye katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kayıtlarının Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Dr. Reşat Doğru
Tokat

Hasan Çalıř
Karaman

Mustafa Enöz
Manisa

GENEL GEREKÇE

2003 yılından itibaren uygulanmakta olan ekonomik program gereği düşük döviz kuru ve yüksek faiz politikası uygulamasının ülkemiz ekonomisine özellikle reel ekonominin önemli aktörlerinden esnaf ve sanatkâra olumsuz etkileri olmuştur.

Uygulanmakta olan program gereği ihracatımızın göreceli olarak artması yanında ithalatta görülen patlama küçük esnaf ve sanatkârı olumsuz etkilemiştir. Bu düşük kur politikasından üretici kesimde etkilenmiştir. Düşük kur politikası nedeniyle ithalat patlamış ve üretim yerine ithalat tercih edilerek 2006 yılı sonunda ihracatın % 66.7'sini ithal edilen ürünlerden yapılan üretim oluşturmuştur. Yani 100 ihracat yerine 33,3 ihracat yapılmıştır. Hütümetin ticaret politikalarının yürütülmesinde

sorumlu Devlet Bakanı her ay açıklanan ihracat ve ithalat rakamlarından sonra düşük kurdan dert yamış, kurların yükseltilmesi gerektiğini ifade etmiş ticaret ile ilgili sivil toplum kuruluşları yöneticileri de bu söylemlere katılmışlardır.

TÜİK kayıtlarına göre 2006 yılı ile 2007 yılı Ocak-Eylül dönemleri karşılaştırıldığında Ticaret ünvanlı işyeri bazında kurulan işyeri sayısı 2006 yılına göre % 8,7 azalmıştır, kapanan işyeri sayısı ise % 1,7 artmıştır. Şirketler ve kooperatifler bazında incelendiğinde kurulan % 4 arttığı halde kapanan % 5,8 olmuş yeni kurulandan % 50 daha fazla olmak üzere şirket ve kooperatif kapanmıştır.

Düşük kur ve yüksek faiz politikasının yansımaları olarak üretimden çekilen kaynak faize yönelmiş faiz oranlarının geçmiş yıllara göre göreceli olarak düşmüş olduğu görülmekle birlikte reel faizin yüksek olması üretici yerine faiz kazananlar kârlı çıkmıştır.

Merkez Bankası faizlerinin yüksekliği nedeniyle kredi finans kurumlarınca kullanılan kredi oranları da yüksek olmuştur. Göreceli olarak düşük gibi görünen faizler ile kullanılan kredilerin geri ödenmesinde problemler yaşanmıştır. Merkez Bankası kayıtlarına göre Ekonomik krizin sürdüğü yıl olduğu belirtilen 2002 yılında ödenmeyen ferdi kredi ve kredi kartı borçlusu sayısı 7.782 iken, 2005 yılında 20 kat artarak 150.186, 2006 yılında 203.085 olarak gerçekleşmiş, 2007 yılının 8. ayında ise yılın tamamlanmasına 4 ay olduğu halde 191.026 olarak gerçekleşerek 2006 yılı rakamlarına ulaşmıştır.

Uygulanmakta olan ekonomik politikanın bir diğer olumsuz yansıması da Merkez Bankası kayıtlarına göre ödenemeyen çekler ve protestolu senet sayılarındaki artıştır. 2001 yılında 1 katrilyon 144 trilyon TL olan protestolu senet tutarı 2006 yılında 4 milyon YTL olmuş 2007 yılında ise yılın bitimine 3 ay kala 2006 yılı rakamına eşitlenmiştir.

Karşılıksız çek sayısı bakımından ise 2001 yılında 1 milyon 179 bin iken 2006 yılında 1 milyon 144 bin olarak gerçekleşmiş, 2007 yılında ise yılın bitimine 3 ay kala 2006 yılının % 85'ini geçmiştir. (Yılın % 75'inde, % 85 gerçekleşme)

Halkımızın ekonomik alanda yaşadığı olumsuzlukların bir diğer göstergesi de hane halkı yükümlülüklerinin (faiz ödemeleri dahil) kullanılabilir gelire olan artışıdır. 2005 yılında % 19.6 olan bu oran % 4.8 artış ile 2006 yılı sonunda % 24.4 olarak gerçekleşmiştir. Bütün bu rakamlar halkımızın ve dolayısıyla esnaf ve sanatkârimizin iyi durumda olmadığını açık göstergesidir.

Serbest piyasada kendi imkânlarıyla yaşamlarını devam ettirmeye çalışan esnaf ve sanatkârimizi etkileyen bir diğer husus ise hipermarket ve süpermarketlerin şehir merkezlerinde hatta ve hatta şubeler yoluyla mahalle aralarına kadar girmesidir. Bu konuda hazırlanmış olan yasa tasarısı büyük sermaye grupları lehine çıkarılamamış ve esnafın mağduriyeti artmıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle bu kanuni düzenlemenin yapılması ihtiyacı doğmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 2003 yılı başından itibaren uygulanmakta olan düşük kur yüksek faiz politikasının ithalata olumsuz yansımaları neticesinde iç piyasada yarattığı olumsuzluklar nedeniyle yaşanan olumsuzlukların etkilediği gerçek ve tüzel kişilere ödeme ve yeni kredi kullanma kolaylığı sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**TOKAT MİLLETVEKİLİ REŞAT DOĞRU VE 2 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/59)
KARŞILIKSIZ ÇEK VE PROTESTOLU SENETLER İLE KREDİ VE KREDİ KARTLARI
BORÇLARINA İLİŞKİN TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
KAYITLARININ DİKKATE ALINMAMASI HAKKINDA KANUN**

MADDE 1- Ödeme tarihi 25.10.2007 tarihinden önce olup da; kullandığı nakdi ve gayri nakdi kredinin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticarî faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtları, söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ödenmesi veya bankaca yeniden yapılandırılması halinde borcun tamamının ödenmesini müteakiben Merkez Bankasında tutulan kayıtları silinir.

Merkez Bankasınca kayıtların silinmesinden sonra, bankalar ve özel finans kurumlarınınca yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer bankacılık işlemlerinde silinmiş kayıtlar dikkate alınmaz.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Senetlerinin protesto edilmesi, karşılıksız çekler ve kredi kartı ve banka kredileri borcu nedeniyle mali sicilleri bozulan gerçek ve tüzel kişilerin mali sicillerinin silinmesine dair Kanun Teklifi gerekçeyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

<i>Mümin İnan</i>	<i>Oktay Vural</i>	<i>Alim Işık</i>
Niğde	İzmir	Kütahya
<i>Ahmet Bukan</i>	<i>Münir Kutluata</i>	<i>Atila Kaya</i>
Çankırı	Sakarya	İstanbul
<i>Necatî Özensoy</i>	<i>Yılmaz Tankut</i>	<i>Muharrem Varlı</i>
Bursa	Adana	Adana
	<i>K. Erdal Sipahi</i>	
	İzmir	

GEREKÇE

Ülkemiz son dönemlerde ciddi ekonomik sıkıntılar yaşamaktadır. Esnaf ve tüccarımız senetlerini vadesinde ödemekte zorlanmakta, karşılıksız çeklerinin sayısı hızla artmakta, kredi kartı ve değişik adlarda kullanılan banka kredilerinin ödenmesinde sorunlar oluşmaktadır. Ekonomik sıkıntılar nedeniyle borcunu ödeyememiş, ancak daha sonra ödese bile Merkez Bankasının kara listesine girmiş esnaf ve tüccarlarımız var. Bu kişilere, banka işlemlerinde kara listeye girdiği için çek verilmiyor ya da kredi alamıyor. Oysaki ekonomik daralmanın derinleşmeye başladığı son dönemlerde bu insanların gelecekteki işleri de olumsuz etkilenmemesi ve finansman ihtiyaçlarının daha kolay karşılanması için böyle bir adımın atılması gereklidir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Muhtelif borçları nedeniyle yasal takibe uğrayan vatandaşlarımızın, borçlarını ödedikleri tarihe göre mali sicillerinin silinmesini hükme bağlar.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

NIĞDE MİLLETVEKİLİ MÜMİN İNAN VE 6 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/261)

SENETLERİNİN PROTESTO EDİLMESİ, KARŞILIKSIZ ÇEKLER VE KREDİ KARTI VE BANKA KREDİLERİ BORCU NEDENİYLE MALİ SİCİLLERİ BOZULAN GERÇEK VE TÜZEL KİŞİLERİN MALİ SİCİLLERİNİN SİLİNMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Kredi kartı, tüketici kredisi, karşılıksız çek ya da senet borcu nedeniyle 31 Mart 2008 tarihine kadar yasal takibe uğrayıp haklarında, 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanununun 89 ve 16 ncı maddeleri ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 44 üncü maddesine göre, işlem yapılan vatandaşlarımızdan, borçlarını ödemiş olanların mali sicilleri bu kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ay sonuna kadar, borçlarını 31.12.2008 tarihine kadar ödeyenlerin mali sicilleri ise borçlarını ödedikleri tarihi izleyen ay sonuna kadar silinir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Silinmesi Hakkında Kanun Teklifimiz” ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Mehmet Serdaroğlu

Kastamonu

Oktay Vural

İzmir

Mehmet Şandır

Mersin

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz ekonomisi, yürütülen ekonomik politikaların sonucunda sahte bir büyüme ve iyileşme dönemi yaşamıştır. Dış borçlanma, özelleştirme gelirleri ve uluslar arası piyasalarda dolaşan sıcak paranın ülkemize yönelmesi ile, ekonominin iyiye gittiği yönünde bir hava oluşmuş, gerçek ve tüzel kişiler, bu havanın etkisiyle ödeme güçlerinin üzerinde borçlanmışlardır.

Uluslar arası piyasalarda yaşanan ekonomik kriz, Türkiye ekonomisinin de sanal bir iyileşme içinde olduğunu ortaya çıkarmış, uluslar arası piyasalardan sıcak para akışı kesilmiş, özelleştirme kanalıyla gelen yabancı sermaye azalmış, dış borçlanma şartları ağırlaşmıştır.

Sanal büyümenin iyimserliğine kapılan vatandaşlarımız, düşen kredi faizleri ile birlikte bankalara ve diğer finans kurumlarına borçlanmışlardır. Aynı zamanda kredi kartı ile yapılan harcamalar katlanarak artmıştır. Hükümetin sürekli pompaladığı iyimserlik, uluslar arası ekonomik krizle patlayınca, vatandaşlarımız da borçlarını ödeme noktasında sıkıntıya düşmüşlerdir.

İyimser hava, firmaları, borçlanarak işyerlerini büyültmeye, işlerini geliştirmeye, yeni işler kurmaya sevk etmiştir.

Gelişen ekonomik krizle birlikte, ekonomi durma noktasına gelmiş büyüme oranı küçülmüş, işsiz kalanların sayısı artmış, oluşan ekonomik istikrarsızlık kişi ve kurumların taahhütlerini yerine getirememelerine neden olmuştur.

Bütün bu olumsuzluklar, istememelerine ve bütün iyi niyetlerine rağmen bazı kişi ve kuruluşların faaliyetleri esnasında piyasanın döndürülmesinde önemli bir işlev, gören çek, senet ve kredi kartları borçlarına ilişkin taahhütlerini yerine getirememesine sebep olmuştur. Kimilerinin çekleri karşılığı olmadığı için ödenememiş, kimilerinin senetleri ise protesto edilmiştir. Bu durumdaki kişi ve kurumlar Merkez Bankasının ve bankaların ortaklaşa kurduğu Kredi Kayıt Bürosu A.Ş'nin (KKB) listesine alınmıştır.

Kendilerinin sebep olmadığı ekonomik krizlerden etkilenen ve böylesi olumsuzluklara maruz kalan işletme sermayelerini büyük ölçüde kaybeden, önceki üretim kapasitesine ulaşmak ve ekonomik krizin etkilerini azaltmak isteyen müteşebbis kişi ve kuruluşların kredilendirme ile desteklenmesi zarureti ortaya çıkmıştır.

Ancak, kredilendirme ve çek hesabı açma işlemlerinde, kredi talebinde bulunan kişi ve kurumların daha önceki çek, senet ve kredi kartı ödeme kabiliyetlerine bakılmaktadır. Bunun neticesi olarak daha sonra ödenmiş olsalar dahi, karşılıksız çek, protestolu senet ve kredi kartları kayıtları kredilendirme ve çek hesabı açma işlemlerine engel teşkil edebilmektedir.

Borçlarını ödeyen vatandaşlarımızın kayıtlarının silinmesi büyük formaliteler gerektirmekte, Merkez Bankası kayıtlarından silinse bile, arşivlerde saklanmakta, Kredi Kayıt Bürosu'ndaki kayıtlar ise silinmemektedir.

Kanun Teklifi ile, 30/11/2008 tarihinden önce düzenlenmiş olup da; kullandığı nakdî veya gayri nakdî kredinin ödemelerini aksatan firmaların, ticarî faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer borçlarına ilişkin kayıtlarının, söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ödenmiş veya bankaca yeniden yapılandırılmış olması kaydıyla, Merkez Bankası ve KKB' de bulunan kayıtlarının silinmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 30/11/2008 tarihinden önce düzenlenmiş olup da; kullandığı nakdî ve gayri nakdî kredinin ödemelerini aksatan firmaların, ticarî faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtlarının söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ödenmiş veya bankaca yeniden yapılandırılmış olması kaydıyla Merkez Bankası ve KKB' de bulunan kayıtlarının silinmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

KASTAMONU MİLLETVEKİLİ MEHMET SERDAROĞLU VE 2 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/357)

KARŞILIKSIZ ÇEK VE PROTESTOLU SENETLER İLE KREDİ VE KREDİ KARTLARI BORÇLARINA İLİŞKİN KAYITLARIN SİLİNMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Ödeme tarihi 30/11/2008 tarihinden önce olup da kullandığı nakdî ve gayri nakdî kredinin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticarî faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtları söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ödenmiş veya yeniden yapılandırılmış olması kaydıyla Merkez Bankası ve Kredi Kayıt Bürosu A. Ş. 'de bulunan kayıtları başvuruları aranmaksızın silinir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Ali Temür

Giresun

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz ekonomisi, 2002 yılı öncesi ulusal ve uluslararası ekonomik krizlerden etkilenmiş ve küçülmek zorunda kalmıştır. 2001 ekonomik krizi hem siyasi istikrarsızlığa neden olmuş hem de ekonomiyi durma noktasına getirmiştir. Siyasi ve ekonomik istikrarsızlık bazı kişi ve kuruluşların ticari faaliyetlerinde piyasanın döndürülmesinde önemli bir işlev gören çek, senet ve kredi kartları borçlarına ilişkin taahhütlerini yerine getirememesine sebep olmuştur. Bazı çekler karşılığı olmadığı için ödenememiş, kimilerinin senetleri ise protesto edilmiştir. Çek ve senetlerin ödenmeyip protestolu duruma düşerek Merkez Bankası kayıtlarına girmesinden dolayı firmalar ve kişiler yeni kredi ve çek talebinde bulunamamışlardır. Bu ve benzeri nedenlerden dolayı yatırımcı zor durumda kalmış ve ticari itibarları zedelenmiştir. Yatırımcının önünü açmak, esnafı zor durumdan kurtarmak amacıyla 25.12.2003 tarih ve 5033 Sayılı Kanun çıkarılarak sicil affı getirilmiş, firmalar ve kişilerin yeni çek talebi veyahut ta ticari itibarlarını koruyabilmeleri için bu dönemde Merkez Bankasındaki kayıtların dikkate alınmaması öngörülmüştür.

Sicil affı olarak nitelendirilen bu kanun esnaf ve sanatkârlarımıza büyük soluk vermiş, üretim ve alım güçlerinin artmasını sağlamış, binlerce esnaf ve sanatkârlarımızın yeniden ekonomiye kazandırılmasını sağlamıştır.

Ancak bugün itibarıyla bazı bürokratik nedenler, bankaların tutumu, ihmaller, havale gecikmeleri ve en önemlisi etkisini artırarak devam ettiren küresel kriz gibi nedenlerden dolayı esnaf ve sanatkârlarımız taahhütlerini yerine getirememişler, çekleri karşılıksız çıkmış, senetleri protesto edilmiştir. Belirtilen nedenlerden dolayı, çek ve senetlerini ödeyemeyerek protestolu duruma düşen esnaf ve sanatkârlarımız Merkez Bankası kayıtlarına girmiş çek ve senet kullanamaz duruma düşmüştür.

Bu durumda olan esnaf ve sanatkârlarımıza bankalar kredi, kredi kartı ve çek defteri vermemekte, senetle mal alamamaktadırlar. Piyasalarda bir beklenti mevcuttur. Esnaf ve sanatkârlarımız ile kredi kartı kullanan vatandaşlarımız bir sicil affı beklentisi içindedirler.

Ticari hayatta farklı nedenlerden dolayı çek ve senet protestoları olabilmektedir. Bu protestoların tedirginliği artırıp ticari hayatı derinden etkilememesi, sicil affı beklentisi içinde olan esnaf, sanatkâr ve vatandaşlarımızın beklentilerinin karşılanması, yatırımların önünün açılması anlamında sicil affı ile ilgili yapılacak bir kanuni düzenleme faydalı olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 30.12.2008 tarihinden önce düzenlenmiş olup da; kullandığı nakdi ve gayri nakdi kredinin ödemelerini aksatan firmaların, ticari faaliyette bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtlarının söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenmiş veya bankaca yeniden yapılandırılmış olması kaydıyla bankalarca ve özel finans kurumlarınca yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer bankacılık işlemlerinde dikkate alınmayarak bu durumdaki firmaların, kişi ve kredi müşterilerinin mağduriyetlerinin giderilmesi ve ekonomiye katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

GİRESUN MİLLETVEKİLİ ALİ TEMÜR'ÜN TEKLİFİ (2/370)

**KARŞILIKSIZ ÇEK VE PROTESTOLU SENETLER İLE KREDİ VE KREDİ KARTLARI
BORÇLARINA İLİŞKİN KAYITLARIN DİKKATE ALINMAMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Ödeme tarihi 30.12.2008 tarihinden önce olup da; kullandığı nakdi ve gayri nakdi kredinin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ödemiş olanların Merkez Bankasında tutulan kayıtları silinir.

Merkez Bankasınca kayıtların silinmesinden sonra, bankalar ve özel finans kurumlarınca yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer bankacılık işlemlerinde silinmiş kayıtlar dikkate alınmaz.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,

Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

Esas No. : 1/664, 2/59, 2/261, 2/357, 2/370

9/1/2009

Karar No. : 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınız tarafından; 5/1/2009 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiş bulunan 1/664 esas numaralı “Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 7/1/2009 tarihinde Hükümeti temsilen Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Zafer ÇAĞLAYAN ile beraberinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Adalet Bakanlığı ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı, 1 inci Birleşiminde incelenip görüşülmüştür. Ayrıca, görüşmeler sırasında Tasarı esas alınmak kaydıyla, yine esas komisyon olarak Komisyonumuza 12/11/2007 tarihinde havale edilmiş 2/59 esas numaralı “Tokat Milletvekili Reşat DOĞRU ve 2 Milletvekilinin; Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kayıtlarının Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun Teklifi”, 22/12/2008 tarihinde havale edilmiş 2/357.esas numaralı “Kastamonu Milletvekili Mehmet SERDAROĞLU ve 2 Milletvekilinin; Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Silinmesi Hakkında Kanun Teklifi”, 7/1/2009 tarihinde havale edilmiş 2/370 esas numaralı “Giresun Milletvekili Ali TEMÜR’ün; Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler İle Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun Teklifi” ve 29/5/2008 tarihinde esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiş bulunan 2/261 esas numaralı “Niğde Milletvekili Mümin İnan ve 6 Milletvekilinin; Senetlerinin Protesto Edilmesi, Karşılıksız Çekler ve Kredi Kartı ve Banka Kredileri Borcu Nedeniyle Mali Sicilleri Bozulan Gerçek ve Tüzel Kişilerin Mali Sicillerinin Silinmesine Dair Kanun Teklifi”; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 35 inci maddesi gereğince Tasarı ile ilgili görüşmeleri nedeniyle birleştirilerek görüşülmesine karar verilmiştir.

19/3/1985 tarihli ve 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanununun 16 ncı maddesi ile, üzerinde yazılı keşide tarihten önce veya ibraz süresi içinde ibraz edildiğinde, yeterli karşılığı bulunmaması nedeniyle kısmen de olsa ödenmeyen çek “karşılıksız çek” olarak tanımlanmıştır. Aynı Kanununun 11 inci maddesi ile de, yeterli karşılığı olmadığı için ödenmeyen ve daha sonra ödenen karşılıksız çekler ile hesap sahibi hakkındaki bilgilerin bankalardan toplanma ve bankalara duyurulma esas ve usullerini Türkiye Bankalar Birliğinin görüşünü alarak belirleme yetkisi Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına verilmiştir. Diğer taraftan 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun “Risk santralizasyonu” başlıklı 44 üncü maddesi gereğince; Türkiye’de faaliyette bulunan mevduat bankaları, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, finansal holding şirketleri, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri ile Banka ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunca

belirlenecek diğer malî kuruluşların müşterilerinin risk durumlarına ilişkin bilgileri nezdinde toplamak, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve ilgili kuruluşlar ile paylaşmak üzere Risk Merkezi kurmak ile T.C. Merkez Bankası görevlendirilmiştir. Ayrıca Merkez Bankası, sayılan kuruluşlar tarafından müşterilerinin risk durumları hakkında istenecek her türlü bilgiyi belirlenecek biçim ve içerikte vermekle yükümlüdür. Merkez Bankasıyla sayılan kuruluşlara verilen bilgiler, kredilendirme işlemleri sırasında başvuran kişi veya kuruluşun kredi alma yeterliliğinin ölçülmesinde faydalanılan “kredi skoru”nun hesaplanmasında dikkate alınmaktadır.

Ülkemiz ekonomisinin 90’lı yıllarda Uzak Doğu’da ve Rusya’da meydana gelen ekonomik krizlerden etkilenmesinin arkasından, Kasım/2000 ve Şubat/2001 ekonomik krizleri ile de oldukça küçülmesi nedeniyle kişi ve kuruluşların kredilendirme ile desteklenmesi amacıyla çıkarılan 25/12/2003 tarihli ve 5033 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun ile T.C. Merkez Bankası Risk Merkezindeki kayıtlar silinmiş bulunmaktadır.

T.C. MERKEZ BANKASI NEZDİNDEKİ KAYIT SAYILARI

	<u>Ödenmiş</u>	<u>Ödenmemiş</u>	<u>TOPLAM</u>
Ferdi Kredi	154.866	344.701	499.567
Kredi Kartı	698.104	1.221.859	1.919.963
Karşılıksız Çek	3.501.436	2.405.658	5.907.094
Protestolu Senet	311.916	3.553.642	3.865.558
GENEL TOPLAM	4.666.322	7.525.860	12.192.182

Not: Bir kişinin üzerinde birden fazla kayıt bulunabilir.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- Ülkemiz ekonomisinin güçlendirilmesi amacıyla kredilendirme faaliyetlerinin desteklenmesinin gerektiği,

- Bazı kişi ve kuruluşların yüksek faizler ve öngörülemez bazı finansal dalgalanmalar nedeniyle, istememelerine ve bütün iyi niyetlerine rağmen ekonomik faaliyetleri esnasında çek, senet ve kredi kartları borçlarına ilişkin taahhütlerini yerine getiremediği ve bu nedenle T.C. Merkez Bankasının kara listesine alındıkları,

- T.C. Merkez Bankası kara listesi kayıtlarının; kredilendirme ve çek hesabı açma işlemleri sırasında, kredi talebinde bulunan kişi ve kurumların daha önceki çek, senet ve kredi kartı ödeme kabiliyetlerine ilişkin bir karine oluşturması nedeniyle, daha sonra ödenmiş olsalar dahi, kredilendirme ve çek hesabı açma işlemlerine engel teşkil edebildiği,

- T.C. Merkez Bankası kara listesi kayıtlarının; söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve tüketici finansman şirketlerince yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer işlemlerde dikkate alınmamasını sağlamak amacıyla Tasarının hazırlandığı,

anlaşılmaktadır.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmeler sırasında Komisyon üyeleri tarafından;

- 5033 sayılı Kanun ile 22 bankanın iflas etmesi sonucunda ülkemizde yaşanan kriz sonrasında 2003 yılında benzer nitelikte bir düzenlemenin yapıldığı, ancak söz konusu Kanunun uygulanması sırasında bankalarının olumsuz tutumu nedeniyle vatandaş nezdinde birçok şikayetle karşılaştığı,

- 5033 sayılı Kanunun uygulanması incelendiğinde; Kanunun yürürlüğe girmesini takibeden yıl içersinde silinmiş kayıtlardan yüzde 25'inin tekrar kara listeye yazıldığı,

- Tasarıda 5033 sayılı Kanundan farklı olarak mevcut borçların ödenmesi veya yeniden yapılandırılabilmesi için öngörülen sürenin 3 aydan 6 aya çıkardığı,

- Özel sektör tarafından işletin bankaların T.C. Merkez Bankasındaki kayıtların silinmesine rağmen, kredi verme konusunda geçmişte aldıkları kayıtları kullanarak veya bizzat kendilerinin ortak bir şirket kurarak oluşturdukları kayıtları kullanmaya devam ettikleri, bu durumun Kanundan beklenen etkinin oluşmasını engellediği,

- 5033 sayılı Kanunun uygulanması sırasında yaşanan sorunlar dikkate alınarak özellikle bankalar için kayıtların silinmesine rağmen kayıtları gerekçe göstererek kredi vermektan çekinmek gibi tutumlar hakkında yaptırımların öngörülebileceği önerisi üzerine serbest piyasa ekonomisinin koşullarının geçerli olduğu ülkemizde özel sektörün ticari faaliyetlerine fazla müdahalenin yanlış olacağı,

- Temel işlevlerinden biri kredi vermek olan bankaların, geçmişte borçlarını ödeyemedikleri için kamu kurumları tarafından tutulan bir listeye kaydedilmiş bulunanlara bu listedeki kayıtların kanunla silinmesinin ardından kredi vermeye zorlanamayacağı,

- Bankaların kredi verirken verilecek kredinin tahsili konusunda T.C. Merkez Bankası kayıtlarının yanı sıra birçok başka kriteri kullandığı, bu çerçevede gerçek veya tüzel kişilerin kredi taleplerini geri çevirebildikleri,

- Borç ya da kredi alamamaktan kaynaklanan finansman sorunlarının çözümünün, küresel krizin etkilerinin halen devam ettiği günümüzde daha da büyük önem taşıdığı,

- Küresel kriz dikkate alınarak piyasada yaşanan finansman sorununun çözümü için; gerçek veya tüzel kişilerin borçlanma olanaklarını artıracak olan T.C. Merkez Bankası kayıtlarının silinmesinin yanı sıra mevcut borçların ödenebilirliğini sağlamak amacıyla kanunla yeniden yapılandırılmasının ve kamu harcamalarının artırılması suretiyle piyasadaki para arzının artırılmasının gerektiği, sadece T.C. Merkez Bankası kayıtlarının silinmesinin tek başına yetersiz kalacağı,

- Tasarı ile bankalardan kredi alma konusunda belgelendirme aşamasında yaşanan sıkıntılara çözüm getirildiği, piyasanın beklentileri doğrultusunda hazırlanan Tasarı ve Tekliflerin bir an önce kanunlaşması gerektiği, böylelikle hem kredi vermek isteyen bankaların önündeki teknik engelin hem de kişilerin mağduriyetinin ortadan kalkacağı,

- Kamuoyunda "sical affi" olarak nitelendirilmesine rağmen aslında Tasarının bir af getirmediği, borçlarını ödemiş olanlara veya 6 ay içerisinde ödeyenlere T.C. Merkez Bankası kara listesinden silinme imkanının sağlandığı, dolayısıyla kanundan yararlanabilmek için borçların ödenmesinin bir zorunluluk olduğu,

- Tasarı ile bütün malvarlığını ortaya koyarak iyi niyetli bir şekilde borcunu ödeme gayreti içerisinde olan ancak piyasada yaşanan sorunlar nedeniyle bunu başaramayan kişilerin mağduriyetinin giderileceği,

- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen "Cansuyu kredisi" ile "KOBİ'lere sıfır faizli kredi" projelerinin uygulanması sırasında, kredi talep eden girişimcilerin T.C. Merkez Bankasındaki kayıtlar nedeniyle kredi alamamalarının, Tasarı ile Tekliflerin hazırlanmasında önemli rol oynadığı,

ifade edilmişti. Bunun üzerine Hükümet tarafından yapılan tamamlayıcı nitelikteki açıklamalarda;

■ Piyasalardaki yüksek faizler ve öngörülemeyen bazı finansal dalgalanmaların, bazı kişi ve kuruluşların istememelerine ve bütün iyi niyetlerine rağmen ekonomik faaliyetleri esnasında çek, senet ve kredi kartları borçlarına ilişkin taahhütlerini yerine getirememesine sebep olduğu,

■ Çek, senet veya kredi kartı borcunu ödeyemeyen kişi ve kurumların, T.C. Merkez Bankasının kredilendirme ve çek hesabı açma işlemlerinde, kredi talebinde bulunan kişi ve kurumların daha önceki çek, senet ve kredi kartı ödeme kabiliyetlerine ilişkin bir karine teşkil eden kara listesine alındığı, bu nedenle daha sonra ödenmiş olsalar dahi, karşılıksız çek protestolu senet ve kredi kartları kayıtları, kredilendirme ve çek hesabı açma işlemlerine engel teşkil edebildiği,

■ Tasarının kanunlaşması halinde, borçlarını bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde ödeyen veya alacaklı kuruluş ile anlaşarak yeniden yapılandırılan çok sayıda KOBİ'nin, esnaf ve sanatkârın, yeni kredilendirme imkanlarına kavuşacakları ve önünün açılacağı,

■ Uygulamada yaşanan sıkıntılar ve Dünyadaki gelişmeleri dikkate alınarak çekler, krediler ve kredi kartlarıyla ilgili kanunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin çalışmaların yürütüldüğü,

ifade edilmiştir. Tasarının geneli üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiş bulunan 2/261 esas numaralı Teklif için; esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiş bulunan aynı içeriğe sahip diğer 2/59, 2/357 ve 2/370 esas numaralı Tekliflerin Tasarı ile birleştirilerek Genel Kurulun onayına sunulduğu konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 23 üncü maddesi gereğince; Komisyonumuz görüşleri Plan ve Bütçe Komisyonuna bildirilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Soner Aksoy</i>	<i>Hasan Angı</i>	<i>Osman Coşkun</i>
Kütahya	Konya	Yozgat
Üye	Üye	Üye
<i>Tacidar Seyhan</i>	<i>Yılmaz Tankut</i>	<i>Hüsnu Çöllü</i>
Adana	Adana	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Kutbettin Arzu</i>	<i>Metin Kaşkoğlu</i>	<i>Cemaladdin Uslu</i>
Diyarbakır	Düzce	Edirne

Üye
Halil Mazıcıoğlu
Gaziantep
Üye
Eyüp Ayar
Kocaeli
Üye
Hasan Ali Çelik
Sakarya

Üye
İsmail Katmerci
İzmir
Üye
Alim Işık
Kütahya
Üye
Mustafa Cumur
Trabzon
Üye
Fazlı Erdoğan
Zonguldak

Üye
Taner Yıldız
Kayseri
Üye
Bayram Ali Bayramođlu
Rize
Üye
Kayhan Türkmenođlu
Van

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**KARŞILIKSIZ ÇEK VE PROTESTOLU
SENETLER İLE KREDİ VE KREDİ
KARTLARI BORÇLARINA İLİŞKİN
KAYITLARIN DİKKATE ALINMAMASI
HAKKINDA KANUN TASARISI**

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Ödeme tarihi bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce olup da; kullandığı nakdi ve gayri nakdi kredinin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtları, söz konusu borçların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde borcun tamamının ödenmesini müteakiben Merkez Bankasında tutulan kayıtlardan silinir.

(2) Merkez Bankasınca kayıtların silinmesinden sonra, bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve tüketici finansman şirketlerince yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer işlemlerde silinmiş kayıtlar dikkate alınmaz.

**SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ
KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN**
**KARŞILIKSIZ ÇEK VE PROTESTOLU
SENETLER İLE KREDİ VE KREDİ
KARTLARI BORÇLARINA İLİŞKİN
KAYITLARIN DİKKATE ALINMAMASI
HAKKINDA KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi ay-
nen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

